

ਐਸਐਸ ਸਿੱਧੂ ਜੇ.

ਦਰਸਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ।— ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਰ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਲਤੀ. 1978 ਦਾ 3080 ਨੰ.

ਅਕਤੂਬਰ 27, 1978।

ਦਾਜ਼ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ (1961 ਦਾ XXVIII)— ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ 7— ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ (1974 ਦਾ II)— ਧਾਰਾ 2 (ਡੀ), 173 ਅਤੇ 482— ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ 173 —ਸੈਕਸ਼ਨ 7(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ— ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ—ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ— ਕਾਰਵਾਈ—ਕੀ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਜ਼ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 7(2) ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਸ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਸਮੇਤ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਅਧੀਨ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਵੀ ਧਾਰਾ 2 (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ 'ਸ਼ਿਕਾਇਤ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।) ਦੀ

ਕੋਡ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 7 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਪਾਬੰਦੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ, ਫਿਰ ਸਮਰੱਥ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰੱਦ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। (ਪਰਾ ੪)।

ਜ਼ਾਬਤਾ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 22 ਮਾਰਚ, 1978 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਸੁਨਾਮ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਨਾ ਵਧਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਏ.ਐਨ. ਮਿੱਤਲ, ਵਕੀਲ ਵਿਨੀ ਮਿੱਤਲ ਦੇ ਨਾਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸੀ.

ਯੂ ਐਸ ਬੋਪਾਰਾਏ, ਏਏਜੀ, ਪੰਜਾਬ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਪੀ.ਕੇ.ਅਗਰਵਾਲ .

ਐਸ ਐਸ ਸਿੱਧੂ, ਜੇ.-

(1) ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਪਤੀ, ਸਹੁਰਾ ਅਤੇ ਸੱਸ ਹਨ। ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਨੇ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਧਾਰਾ 482, ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਸੁਨਾਮ (ਸ਼੍ਰੀ ਚਰਨਜੀਤ ਜਾਵਾ) ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 22 ਮਾਰਚ, 1978 ਦੇ ਹੁਕਮ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਸੀ. ਦਾਜ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਾਜ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ (ਪੰਜਾਬ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1976 ਦੁਆਰਾ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ

ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਆਦਿ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੀਬਿਤ ਸੀ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇਸ 11 ਦੀਆਂ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਨੂੰ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਤੀ 18 ਅਕਤੂਬਰ 1977 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਦਰਖਾਸਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਚਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਦਰਖਾਸਤਕਰਤਾ ਹਨ, ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਪਟੀਸ਼ਨ, ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 3, 44-ਬੀ ਅਤੇ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 323 ਅਤੇ 406, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਹਿਣੇ, ਕੱਪੜੇ, ਫਰਨੀਚਰ, ਦੀ ਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਾਲ 23 ਨਵੰਬਰ 1976 ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵਿਆਹ ਸਮੇਂ ਦਾਜ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਭਾਂਡੇ ਆਦਿ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, - ਮਿਤੀ 31 ਅਕਤੂਬਰ, 1977 ਦੇ ਆਪਣੇ ਯਾਦ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਉਸ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਐਨਕਲੋਜ਼ਰਾਂ ਸਮੇਤ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਸੁਨਾਮ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਉਕਤ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 332 ਮਿਤੀ 16 ਨਵੰਬਰ, 1977 ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣਾ ਸੁਨਾਮ ਵਿਖੇ ਦਰਖਾਸਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਸੰਗਰੂਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ।, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ, ਸਾਰੇ ਚਾਰਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਸੰਗਰੂਰ ਨੇ 17 ਫਰਵਰੀ, 1978 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ। ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੀ. ਉਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ. ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਤਹਿਤ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ। ਸਗੋਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਕਤ ਚਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ 1st ਕਲਾਸ, ਸੁਨਾਮ ਦੀ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4-ਏ ਤਹਿਤ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ 22 ਮਾਰਚ, 1978 ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਮੁਲਜ਼ਮ-ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪੜਤਾਲ ਦੌਰਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸਤਰਾਜ਼ਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ

ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਵੀ। ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਚਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 7 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1978 ਨੂੰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਚਾਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ:-

“ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਮਾਰਚ, 1977 ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਸਕੂ ਟੇਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਜੋਂ 5,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਦਾਜ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਸਮਝ ਵਿਚ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਉਕਤ ਦੋਸ਼ 'ਤੇ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ।

(3) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਸੀ। ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ, ਪੀੜਿਤ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਾਂ ਧਾਰਾ 7(2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤੇ ਦੋਨਾਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਸਮੇਤ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਸੀ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਢਲੇ ਸਬੂਤ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਐਕਟ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸ ਜੁਰਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 173, ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਕੀਤਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ।

(4) ਮੈਂ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ

ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਫਤੀਸ਼ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4-ਏ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਵਿਦਿਅਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਉਸ ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਕੇਵਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7(2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 173, ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਲਬ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਤਾਕਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ

"7. ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ।— ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ, 1973 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ-

- (1) ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਤੋਂ ਨੀਵੀਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ;
- (2) ਧਾਰਾ 3, 4 ਅਤੇ 4-ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਕਿਸੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗੀ, ਸਿਵਾਏ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜੁਰਮ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ:

"ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਹੱਈਆ-

- (a) ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਅਠਾਰਾਂ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਮੂਰਖ ਜਾਂ ਪਾਗਲ ਹੈ, ਜਾਂ ਬਿਮਾਰ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਔਰਤ ਹੈ, ਜੋ ਸਥਾਨਕ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਅਤੇ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ, ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਨਾਲ,

ਉਸਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ;

- (b) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਪਤਨੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ, ਮਾਤਾ, ਭਰਾ, ਭੈਣ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਮਾਤਾ ਦੇ ਭਰਾ ਜਾਂ ਭੈਣ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਧਾਰਾ 4-ਏ ਅਧੀਨ ਹਰ ਜੁਰਮ ਸਮਝੌਤਾਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਡਿਪਟੀ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ

ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਵਾੜ ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ

ਆਰ.ਆਰ.ਆਰ.

ਧਾਰਾ 7(2) ਦੀ ਪੜਚੋਲ, ਇਸ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਸਮੇਤ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 173, ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਿਪੋਰਟ, ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਵੀ 'ਸ਼ਿਕਾਇਤ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(d) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“‘ਸ਼ਿਕਾਇਤ’ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਜ਼ਬਾਨੀ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ, ਭਾਵੇਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂ ਅਣਜਾਣ, ਨੇ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ .—ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਜੋ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਗੈਰ-ਗਿਆਨਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ; ਅਤੇ ਜਿਸ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਫਿਰ ਵੀ ਤੱਥ ਇਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਪੀੜਤ ਧਿਰ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ

ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2)। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਨਿਆਂ ਲੈਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਰੋਕ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਮਰੱਥ ਦਈਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਜੋਂ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਦੌਲਤ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1) ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਹੇਠ ਅਨੁਸਾਰ:-

ਧਾਰਾ (ਭਾਵ, ਧਾਰਾ 195, ਸੀ.ਆਰ. ਪੀ.ਸੀ.) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੇਸ (ਧਾਰਾ 182, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਰੋਕ ਹੈ।”

(5) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਧਾਰਾ 173, ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੋਸ਼ੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਪੱਤਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ, ਆਦਿ, ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜ਼ਮਾਨਤ ਬਾਂਡ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਨ, ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਐਸਐਸ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਸੀਜੇ, ਏਐਸ ਬੈਂਚ ਅਤੇ ਜੇਐਮ ਟੰਡਨ, ਜੇ. ਜੇ.

ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਉੱਤਰੀ ਰੇਲਵੇ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ i

ਬਨਾਮ

**ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ— ਉੱਤਰਦਾਤਾ। 1973
ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 4369 .**

22 ਜਨਵਰੀ 1979

**ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ (1947 ਦਾ XIV)— ਧਾਰਾ 2(ਆ) ਅਤੇ 33-ਸੀ (1),
(2) ਅਤੇ (5)— ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਾਮੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ— ਧਾਰਾ 33-ਸੀ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਾਰਸ ਦੁਆਰਾ
ਅਰਜ਼ੀ— ਅਜਿਹੇ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ—ਕੀ ਮੁੱਖ ਰੱਖਣਯੋਗ ਹੈ।**

(ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਮਤ ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਜੇ.ਐੱਮ. ਟੰਡਨ, ਜੇ., ਏ.ਐੱਸ. ਬੈਂਚ, ਜੇ., ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 33-ਸੀ (1) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਅਮਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਚੌੜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। 1964 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲਈ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਕੱਲਾ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੀ ਪੀ.ਪੀ.ਲਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਵਾਰਸ ਜਾਂ ਸਪੁਰਦਗੀ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਸਨ।\